

VI. ENGELSİZ ÜNİVERSİTELER ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı'nın altıncısı 22-23 Mart 2012 tarihlerinde Yeditepe Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nden, çeşitli sivil toplum kuruluşlarından, ülkemizin farklı bölgelerinden 88 Üniversiteden toplam 360 akademisyen, idari personel ve öğrenci katılmıştır. Çalıştay'da, engeli/özürü olan öğrencilerin üniversitelerdeki akademik ve sosyal yaşamlarında karşı karşıya kalabilecekleri sorunların giderilmesinde, eğitimde eşitlik ve tam katılım ilkeleri doğrultusunda yapılabilecekler, alınması gereken önlemler, katılımcı kişiler ve Üniversitelerin Engelli öğrenci Danışma ve Koordinasyon (EÖDK) temsilcileri ile tartışılmış ve çözüm önerileri araştırılmıştır.

Çalıştay'da toplam 4 Panel Yapılmıştır.

Panel Konuları:

- *Dünden Bugüne Çalıştay'lar ve Kazanımlar*
- *En az İki Yıldır Faaliyet Gösteren Engeli olan Öğrenci Birimleri ve Güncel Sorunları; İdari-Ekonomik-İşlevsel*
- *Engeli Olan Öğrenci Birimleri ve Etik*
- *Engeli olan Öğrenciler ve Sorunları'dır.*

Ayrıca Çalıştay'da toplam 20 Sözel, 15 adet poster sunumu gerçekleştirilmiştir.

Çalıştay'da "Yeni kurulan Engeli olan Öğrenci Birimlerinin İşleyişi ve Sorunlarını ve Çözüm Önerileri"nin tartışıldığı yuvarlak masa toplantısında, engeli olan öğrenci birimlerinin görevli katılımcılarından, kendi birimleri ile ilgili en önemli üç (3) problemi yazılı olarak bildirmeleri istenmiştir. 18 farklı üniversite temsilcisi birimleri ile ilgili geri bildirim yapmıştır. Bu yöntemle belirlenen problemlerin gruplandırılmasından sonra, aşağıda belirttiğimiz sorunlar üzerine çözüm önerileri tartışılmıştır:

1- Birimlerin yapılandırılması, fiziki koşullarındaki yetersizlikler, hiyerarşik yapıdaki karışıklıklar, birimlerde görevlendirilen personelin engellilik öğrencilere hizmet verebilecek yeterlikte olmayışı, sonuç olarak birimlerin hizmet standartlarının olmaması ile ilgili sorunlar;

1.1- Birimlerin doğrudan Rektörlüğe bağlı olmaması nedeniyle, standart birim politikalarının oluşturulmaması, yine bu nedenle engelli öğrencilerin problemlerinin çözümlenebilmesi aşamalarında öğretim üyeleri ile gerekli işbirliğinin sağlanması, dolayısıyla öğretim üyelerinin kendi uzmanlık alanları ile ilgili olarak engeli olan öğrenciler birimine hizmet verememeleri, genel olarak öğretim üyelerinin engellilik konusunda farkındalıklarının yetersiz olması;

1.2- Birimlerde farklı engel gruplarına yönelik uzman personelin olmayışı veya gerektiğinde üniversiteden bu amaçla hizmet alınmaması,

1.3- Birimin bütçesinin olmayışıdır .

2- Üniversite içinde öğrencilerin doğrudan yaşadıkları problemler ise;

2.1- Üniversiteye eğitimlerine başlamalarından itibaren engelli öğrencilere yönelik rutin oryantasyon eğitimlerinin olmayışı,

2.2- Öğrencilerin bilgiye ulaşımındaki sorunları: Öğretim üyelerinin ders materyallerini önceden öğrenciye sağlayamaması, ders materyallerinin ve ders notlarının farklı engeli olan öğrencilere göre adapte edilememiş olması, kütüphanedeki kitap, internet gibi kaynaklara ulaşımında farklı engeli olan öğrencilerin ihtiyaçlarına göre gözden geçirilmiş ve tüm öğrencilerin engellerinden bağımsız olarak bilgiye ulaşabilmeleri ile gibi sorunlar,

2.3- Bazı öğretim üyelerinin engellilik konusunda bilinçsizlik olmaları nedeniyle engeli olan öğrencilere karşı olumsuz tutum ve davranışlarda bulunmaları,

2.4- Engeli olan öğrencilere yönelik sınav yönergelerinin hazırlanmamış olması,

2.5- Tüm kampüs içinde bina içi ve dışı olmak üzere fiziksel erişilebilirlikle ilgili yaşanan sorunlardır.

Katılımcıların yukarıda belirtilen problemlere karşın getirdikleri çözüm önerileri ise;

1- Üniversitelerin Engelli Öğrenciler Danışma ve Koordinasyon Birimlerinin Rektör Yardımcılarının sorumluluğunda olması ve birimlerin bütçelerinin belirlenmesi ve gerekli harcamaların (öğrenci işleri, yapı işleri vb.) planlanmasında kolaylık sağlaması açısından önemlidir.

2- Birimlerin bütçelerinin olması,

3- Birimlere bağlı alanda çalışmış profesyonel kadrolara yer verilmesi, bir sekreterin tahsisi,

4- Birimlerin politikalarının belirlenmesi, her üniversitenin farklı alanlarda etkin olmaları nedeniyle, bu politikaların yönlendirilmesi,

5- Engellilik bilincinin geliştirilmesi için medya-üniversite-sivil toplum kuruluşlarının birlikteliğinin sağlanması,

6- Engeli olan öğrenciler *danışmanlarının* engeli olmayan öğrencilerin, engellilik ile ilgili, bilgi ve görgülerinin geliştirilmesi için çalışması,

7- Üniversitelerin EÖDK Ders ve Sınav Yönergelerinin geliştirilmesi, üniversiteler arasında birlikteliğin sağlanması,

8- Engeli olan öğrencilerin oryantasyonlarının akademik yıl başında yapılması,

9- Farklı engeli olan öğrencilerin (fiziksel, görme, işitsel, duyuşsal vb.) engelleri nedeniyle bilgiye erişimlerinin mümkün kılınması,

10- Akademisyenlerin ders materyallerinin engeli olan öğrencilere yönelik olarak düzenlenmesinin kolaylaştırılması.